

Francis Fukuyama dự báo: Nga nên chuẩn bị cho thất bại ở Ukraine

Nguồn: Francis Fukuyama, [Preparing for Defeat](#), American Purpose, 10/03/2022.

Biên dịch: Nguyễn Thị Kim Phụng

Tôi viết bài này khi đang ở Skopje, Bắc Macedonia, nơi tôi vừa đến hồi tuần trước, để giảng dạy một trong các khóa học của Học viện Lãnh đạo về Phát triển (Leadership Academy for Development). Việc theo dõi cuộc chiến Ukraine ở nơi này thực ra không khác gì về mặt thông tin, ngoại trừ việc tôi đang ở múi giờ liền kề với chiến trường, và thực tế là có nhiều sự ủng hộ hơn dành cho Putin ở khu vực Balkan, so với các khu vực khác của châu Âu. Nguyên nhân chủ yếu xuất phát từ Serbia, và việc nước này cho phép vận hành trang tin Sputnik của Nga.

Dưới đây tôi mạnh dạn đưa ra một số tiên lượng của cá nhân tôi về cuộc chiến:

1- Nga đang hướng tới một thất bại hoàn toàn trước Ukraine. Kế hoạch của người Nga đơn giản là không phù hợp, dựa trên một giả định sai lầm, rằng người dân Ukraine sẽ đứng về phía Nga, và quân đội của họ sẽ sụp đổ ngay lập tức sau khi bị xâm lược. Rõ ràng là lính Nga đã mang theo quân phục cho lễ duyệt binh mừng chiến thắng ở Kyiv,

chứ không phải mang thêm đạn dược và thức ăn. Putin lúc này đã tập trung phần lớn lực lượng của mình vào chiến dịch Ukraine – và sẽ chẳng còn lực lượng dự trữ lớn nào để ông ta có thể điều đến hỗ trợ chiến trường. Quân đội Nga đang mắc kẹt bên ngoài nhiều thành phố khác nhau của Ukraine, nơi họ phải đối mặt với các vấn đề lớn về tiếp tế hậu cần, và liên tục hứng chịu các đợt tấn công của Ukraine.

2- Thất bại của người Nga có thể đột ngột và thảm khốc, thay vì từ từ, qua một cuộc chiến tiêu hao. Đoàn quân đang chiến đấu rồi sẽ đi đến một thời khắc không còn có thể tiếp viện, mà cũng chẳng thể tháo lui, và tinh thần binh sĩ cứ thế bốc hơi. Điều này ít nhất đúng ở miền bắc Ukraine. Người Nga đang làm tốt hơn ở miền Nam, nhưng họ khó lòng trụ nổi nếu miền Bắc sụp đổ.

3- Không có giải pháp ngoại giao nào cho cuộc chiến là khả dĩ trước khi những điều trên đây xảy ra. Không có thỏa hiệp nào mà cả Nga và Ukraine đều có thể chấp nhận, nếu xét đến những tổn thất của cả hai bên tính đến thời điểm này.

4- Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc, một lần nữa, đã chứng minh sự vô dụng của mình. Điều hữu ích duy nhất là cuộc bỏ phiếu của Đại Hội đồng đã giúp xác định danh tính những kẻ xấu và những kẻ thích mập mờ của thế giới.

5- Các quyết định của chính quyền Biden – không tuyên bố vùng cấm bay và không hỗ trợ chuyển giao các máy bay MiG của Ba Lan – đều là những quyết định đúng đắn. Họ đã biết giữ cái đầu lạnh trong tình cảnh nhiều cảm xúc lẩn át. Sẽ tốt hơn nhiều nếu để người Ukraine tự mình đánh bại người Nga, tước bỏ lý lẽ của Moscow biện minh cho cuộc chiến rằng NATO tấn công họ, cũng như tránh tất cả các khả năng leo thang chiến tranh rõ ràng. Chỉ riêng các máy bay MiG của Ba Lan sẽ chẳng thể làm gì nhiều để củng cố quân lực của Ukraine. Điều quan trọng hơn là việc đảm bảo nguồn cung liên tục của

tên lửa Javelins, Stingers, máy bay không người lái TB-2, vật tư y tế, thiết bị liên lạc, và chia sẻ thông tin tình báo. Tôi tin rằng lực lượng Ukraine đang được hướng dẫn hỗ trợ bởi tình báo NATO hoạt động từ bên ngoài Ukraine.

6- Tất nhiên, cái giá mà người Ukraine đang phải trả là rất lớn. Nhưng thiệt hại lớn nhất đến từ tên lửa và pháo binh, điều mà cả MiG lẫn vùng cấm bay đều không thể ngăn cản được. Điều duy nhất sẽ chấm dứt tàn sát là đánh bại quân đội Nga trên chiến trường.

7- Putin sẽ không sống sót sau thất bại của quân đội mình. Ông ta được ủng hộ bởi vì người ta coi ông là một lãnh đạo mạnh mẽ. Vậy ông có thể mang lại cho họ điều gì khác, một khi đã bộc lộ sự kém cỏi, và bị tước bỏ quyền lực cường chế của mình?

8- Cuộc xâm lược đã gây thiệt hại rất lớn cho những nhà dân túy trên toàn thế giới, những người mà trước khi cuộc tấn công nổ ra đã đồng loạt bày tỏ thiện cảm với Putin. Danh sách này bao gồm Matteo Salvini, Jair Bolsonaro, Éric Zemmour, Marine Le Pen, Viktor Orbán, và tất nhiên là cả Donald Trump. Khía cạnh chính trị của cuộc chiến đã vạch trần khuynh hướng chuyên chế của họ.

9- Cuộc chiến cho đến thời điểm này là một bài học tốt cho Trung Quốc. Giống như Nga, Trung Quốc đã xây dựng lực lượng quân sự công nghệ cao trong suốt thập niên vừa qua, nhưng họ không có kinh nghiệm chiến đấu thực sự. Thành tích tồi tệ của Không quân Nga có thể sẽ được lặp lại bởi chính Không quân Quân Giải phóng Nhân dân, những người cũng không có kinh nghiệm xử lý các chiến dịch không quân phức tạp. Chúng ta có thể hy vọng rằng giới lãnh đạo Trung Quốc sẽ không tự huyễn hoặc về năng lực của mình, như cách người Nga đã làm, khi tính đến một động thái chống lại Đài Loan trong tương lai.

10- Cũng mong rằng Đài Loan sẽ thức tỉnh, nhận ra sự cần thiết phải chuẩn bị để chiến đấu, như những gì người Ukraine đã làm, và khôi phục lại chế độ nghĩa vụ quân sự. Đừng để mình trở thành những kẻ bại trận từ trong trứng nước.

11- Máy bay không người lái của Thổ Nhĩ Kỳ sẽ trở thành mặt hàng bán chạy nhất.

12- Một thất bại của Nga sẽ hiện thực hóa “sự tái sinh của tự do” và đưa chúng ta thoát khỏi nỗi khiếp đảm về tình trạng suy thoái dân chủ toàn cầu. Tinh thần của năm 1989 sẽ sống mãi, và đó là nhờ có rất nhiều người dân Ukraine dũng cảm.

Francis Fukuyama is chairman of the editorial board of American Purpose.

Fukuyama is Olivier Nomellini Senior Fellow and director of the Ford Dorsey Master’s in International Policy program at Stanford University’s Freeman Spogli Institute for International Studies.

Yoshihiro Francis Fukuyama, 70 tuổi, là nhà bình luận chính trị, kinh tế người Mỹ gốc Nhật, được biết đến với cuốn “The End of History and the Last Man” (1992), lập luận rằng sự lan rộng trên toàn thế giới của các nền dân chủ tự do và chủ nghĩa tư bản thị trường tự do của phương Tây có thể báo hiệu điểm cuối của quá trình tiến hóa văn hóa xã hội của nhân loại. Nhận định này gặp nhiều chỉ trích nhưng cuốn sách được dịch sang trên 20 thứ tiếng.

Fukuyama được cho là có liên quan đến sự trỗi dậy của phong trào tân bảo thủ tại Mỹ, nhưng ông đã cải chính. Ông hiện là Giám đốc một chương trình lấy bằng Thạc sĩ về Chính sách Quốc tế tại Trường đại học Stanford, California.

[Nghiên Cứu Quốc Tế](#)

